

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Universitats i Ocupació

CEIP JOAN MARTORELL
9 d'Octubre, 72
46702-Gandia

962826540

46004188@edu.gva.es

PLA DE FOMENT DE LA LECTURA

CEIP JOAN MARTORELL
Codi: 46004188

Data d'aprovació 21/11/2019
Última actualització 14/11/2024

ÍNDEX

0. Que és un pla de lectura?
1. Introducció general: per què i per a què un pla de foment de la lectura al centre.
2. Què hem d'entendre per lectura?
3. Foment de la lectura i també de l'escriptura.
4. Anàlisi prèvia de la situació inicial.
5. Objectius generals del Pla Lector de Centre.
6. Objectius, actuacions i criteris d'avaluació per a cadascun dels sectors implicats:
 - 6.1. El professorat.
 - 6.2. L'alumnat:
 - Activitats inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat i de l'aula: aprenentatge de la lectura i aprenentatge mitjançant la lectura.
 - Activitats específiques de foment de la lectura (pel gust de llegir): de motivació prèvia, a fer durant la lectura i per a després de la lectura, tant a l'aula com a la biblioteca, etc.
 - Activitats commemoratives relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general: de cicle, de centre, de localitat, etc.
 - Estratègies de reforçament i de consolidació permanent.
 - 6.3. Les famílies.
 - 6.4. L'entorn del centre (biblioteca, ajuntament, llibreries, entitats cíviques i socials, editorials, etc.).
7. Recursos disponibles i necessaris per a aplicar el pla lector de centre:
 - 7.1. Biblioteques d'aula.
 - 7.2. Biblioteca del centre.
 - 7.3. Aula d'informàtica.
 - 7.4. Recursos humans.
 - 7.5. Altres recursos.
8. Responsabilitats: a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector.
9. Plans i actuacions lectores per etapes
 - 9.1 Educació Infantil
 - 9.2 Educació Primària
10. Temporalització, avaluació, revisió i propostes de millora.
11. Difusió del pla lector de centre.
12. Bibliografia.

0. QUE ÉS UN PLA DE LECTURA?

És un pla d'intervenció educativa, integrat en el projecte educatiu, que persegueix el desenvolupament de la competència comunicativa a través del desenvolupament de la capacitat lectoescriptora de l'alumnat, així com el foment de l'hàbit lector i el desenvolupament de la competència per al tractament de la informació, com a conseqüència d'una actuació planificada i coordinada dels processos didàctics. Aquest pla d'actuació ha d'incloure principis generals, objectius i estratègies didàctiques que des de la consideració de la lectura com a objecte i medi d'ensenyança – aprenentatge, impulsen el desenvolupament de les competències bàsiques i de les àrees i matèries del currículum. Així mateixa, podrà recollir actuacions globals que involucren als cicles, etapes educatives o a tot el centre i aspectes sobre l'organització, funcionament i integració curricular de la biblioteca escolar, concebuda com a centre de recursos per a l'ensenyança- aprenentatge. Encara que des de esta concepció, pot entendre's que el Pla Lector té una vinculació més intensa amb la competència en comunicació lingüística, el tractament de la informació i competència digital i la competència per a aprendre a aprendre, és evident que es pot exercir la funció d'eix articulador del treball lector en el desenvolupament de la resta de les competències bàsiques.

I. INTRODUCCIÓ GENERAL: PER QUÈ I PER A QUÈ UN PLA DE FOMENT DE LA LECTURA AL CENTRE

La lectura constitueix un factor clau, donat el seu caràcter instrumental, per a fer possible l'aprenentatge al llarg de tota la vida, en el marc d'una societat de la informació i del coneixement. I això és així en la mesura que es contribueix a la integració i adaptació de les persones a la societat, potencia el desenvolupament de les competències bàsiques i la construcció dels coneixements de les distintes àrees i matèries, que com es sabut, s'articulen fonamentalment de forma lingüística i simbòlica. Des del centre s'estableixen unes línies d'actuació bàsiques, consensuades i assumides pel professorat dels diferents nivells, àrees i matèries, amb el fi de promoure una didàctica global, coherent i integradora de la competència lectora. Per tant, hem decidit articular unes mesures que, integrades en els currículums d'Educació Infantil i Primària, tinguen com a finalitat potenciar l'hàbit lector i desenrotllar la comprensió lectora, contribuint així a la formació integral de l'alumnat, capacitant-lo per a seguir amb aprofitament ensenyaments posteriors.

Les raons de la comprensió lectora es justifiquen en: llegir per a obtenir informació, llegir per a prendre, llegir per a participar i comunicar-se, llegir per a sentir, llegir per a tenir sentit crític, etc. Totes aquestes raons han de ser tingudes en compte a l'hora de treballar a l'aula les estratègies que faciliten la comprensió lectora.

L'alumnat ha d'adquirir, durant la seua etapa escolar, la competència lectora suficient per a enfrontar-se als diferents tipus de textos amb els que ha de desenvolupar-se en la societat de hui.

Si els alumnes no dominen les tècniques per a comprendre tots els escrits adequats a la seua edat, no sols se'ls aboca al fracàs escolar sinó que se'ls tanca una porta d'accés al coneixement i al creixement personal.

Per això es planteja abordar el foment de la lectura i la comprensió lectora des de totes les àrees amb textos específics de cadascuna d'elles, entenent-se com una intervenció a curt, mitjà i llarg plaç l'esforç i temps dedicats a comprendre els conceptes i les seues relacions mitjançant la lectura de tots els tipus de textos: literaris, científics, divulgatius, didàctics, etc.

Però més enllà d'una innovació didàctica de la lectura, en si mateixa necessària, considerem que la planificació compartida dels processos didàctics ha d'extendre's també a altres habilitats i competències estretament lligades a ella, especialment, al treball didàctic de l'escriptura i altres habilitats lingüístiques, al tractament de la informació i competència digital i la competència per aprendre a aprendre. Un mitjà idoni per a abordar esta planificació de forma organitzada, adaptada al context i a les necessitats del nostre centre escolar, és el disseny i aplicació d'un Pla de Foment de la Lectura (PFL) que siga fruit de la cooperació i co-responsabilitat del professorat i amb la col·laboració de la Comissió Mixta que potencie la integració curricular de la biblioteca escolar. Encara més, considerem que el PFL pot ser un instrument molt útil en el desenvolupament de les competències bàsiques i en la millora del processos d'ensenyança- aprenentatge en general, si s'impulsa un canvi en les concepcions i pràctiques relacionades amb la lectura, escriptura i les habilitats per a buscar, utilitzar i comunicar la informació i transformar-lo en coneixement.

Naturalment, aquesta idea ha sigut sempre compartida pel professorat del centre que, des de fa temps, l'ha tinguda en compte en la pràctica docent diària, tal com es comprova fent un repàs a les activitats fetes en cursos anteriors i que tenen relació directa amb el foment de l'hàbit de la lectura i també de l'escriptura. No obstant això, des de la nostra responsabilitat professional i conscients que sempre es pot –i es deu– millorar, veiem la necessitat de concretar un pla de foment de la lectura que siga capaç d'unificar estratègies, optimitzar recursos i sistematitzar accions per a obtenir resultats més satisfactoris entre l'alumnat del centre que augmenten els índexs lectors, afavorisquen la comprensió lectora i que impliquen l'aprenentatge de les competències bàsiques, especialment:

- a) la comunicació lingüística,
- b) el tractament de la informació i la competència digital,
- c) la competència cultural i artística,
- d) la competència per a aprendre a aprendre.

La decisió d'elaborar el pla de foment de la lectura del centre, per altra banda –i és just reconèixer-ho–, s'ha vist afavorida pel context normatiu vigent que incideix de manera especial i clara en aquest aspecte educatiu, tal com veiem reflectit en el resum descrit en la introducció a l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, i que, pel seu interès, reproduïm a continuació:

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, disposa en l'article 2.2. que els poders públics prestaran una atenció prioritària al conjunt de factors que afavoreixen la qualitat de l'ensenyança i, en especial, al foment de la lectura i l'ús de biblioteques, entre altres.

L'article 14.5 d'aquesta llei orgànica estableix que en el segon cicle de l'Educació Infantil les administracions educatives fomentaran una primera aproximació a la lectura. L'article 16.2 assenyala que la finalitat de l'Educació Primària és proporcionar a tots els xiquets i les xiquetes una educació que els permeta adquirir habilitats culturals bàsiques relatives, entre altres, a la lectura; mentre que l'article 17.e) estableix com a objectiu de l'Educació Primària desenrotllar hàbits de lectura.

Per tant, queda ben clar que fomentar la lectura forma part de les obligacions professionals del professorat: de tot el professorat, amb independència del nivell, cicle o matèria que s'impartisca. La lectura esdevé, a més, contingut curricular, reforçant d'aquesta manera la trajectòria didàctica del professorat que ha mostrat sempre una actitud positiva i dinàmica envers el foment lector com a pràctica educativa rellevant, i restant arguments als qui l'han vista només com un recurs secundari o associat a unes àrees determinades de caràcter exclusivament lingüístic.

Com digué Álvaro Marchesi en un article sobre l'informe Pisa publicat per la revista *Aula de Innovación Educativa*, núm. 139, «l'èmfasi en la lectura pot ser un dels

instruments més poderosos per a millorar les capacitats dels nostres alumnes i, al mateix temps, per a renovar els mètodes d'ensenyança dels professors i per a incrementar l'interès dels estudiants». I nosaltres, n'estem d'acord. entre altres arguments, perquè l'adquisició de l'hàbit de la lectura no respon a una evolució natural. Els xiquets i les xiquetes s'ensenyen a llegir perquè algú els ensenya. Es tracta d'una adquisició que pertany a l'àmbit cultural i que forma part d'un procés més general d'accés al llenguatge. En conseqüència, és necessari un context social i familiar que n'estimule l'aprenentatge.

I aquesta és precisament la nostra missió com a docents: facilitar-los l'adquisició de l'hàbit de la lectura. En altres paraules: hem de ser mediadors i fer de pont entre els llibres i els xiquets, estimular-los i, sobretot, orientar-los en les lectures.

El problema, com és habitual, es planteja a l'hora de portar a la pràctica una idea i un objectiu compartit per tots, perquè a la nostra aula o a la nostra assignatura cadascun dels docents podem fer coses, però, sens dubte, és molt més efectiu si tot el que es fa –per exemple, en favor de la lectura– es fa d'una manera coordinada, coherent i conjunta: és a dir, si es fa amb un pla de foment de la lectura.

Pretenem millorar la competència lectora per augmentar el rendiment acadèmic de tot l'alumnat i afavorir l'èxit educatiu des d'una perspectiva inclusiva, acció compartida amb les famílies realitzant tertúlies de lectures dialògiques amb llibres de literatura clàssica universal amb la participació d'alumnes-mestres-voluntaris (familiars; ex-alumnes i ex-mestres,...)

2. QUÈ HEM D'ENTENDRE PER LECTURA?

Però... què entenem per lectura? I què significa per a nosaltres fomentar-la? Quines són les pràctiques didàctiques més adequades per a fer-ho? Aquestes són preguntes que convé necessàriament plantejar-se abans de començar la redacció del pla de foment lector de centre, perquè, potser, no tot el professorat té o parteix del mateix concepte i, en conseqüència, les accions i les activitats que s'hi proposen seran diferents en funció de què entén cadascú per lectura o per animació lectora.

Naturalment, no es tracta –ara i aquí– de fer una exposició teòrica sobre el concepte de lectura, ni sobre l'evolució d'aquest concepte al llarg de la història. Hi ha ja una bibliografia bastant extensa sobre el tema que es pot consultar amb facilitat i que nosaltres, en qualsevol cas, no fariem més que resumir en cas d'expressar en aquest document algunes idees al respecte. No obstant això, sí que volem manifestar unes conclusions que considerem necessàries de tenir en compte:

- La lectura és una font d'informació, d'aprenentatge i de plaer. Per tant, llegim de manera diferent segons quin siga el nostre objectiu.
- Llegir no és únicament saber descodificar un text, sinó saber entendre'l. Si no els comprenem, els textos acaben per resultar-nos avorrits i la lectura deixa de ser una activitat satisfactòria. Per això, el treball sobre la comprensió lectora és bàsic i ineludible en qualsevol projecte o pla de foment lector que es vulga fer amb garanties d'èxit.
- Si la lectura és una font d'informació i d'aprenentatge, això significa que la lectura no és una activitat exclusivament de caràcter literari i, per consegüent, en un pla de foment de la lectura s'han de programar també activitats de lectura relacionades amb les temàtiques de les àrees no lingüístiques: coneixement del medi, artística, religió, matemàtiques, història, ciències, filosofia, educació física, etc.
- Tampoc no s'ha d'associar la lectura als textos que es transmeten en format llibre, ja que també es fomenta l'hàbit lector mitjançant els còmics, les revistes –d'informació general o específica, de temàtica musical, esportiva, etc.–, els periòdics... i, sobretot, en l'època actual no hem d'oblidar mai que es fa molta lectura amb l'ús de suports digitals i amb Internet, sobretot per part del jovent.

Finalment, pel que fa a l'altre concepte, el d'animació o foment de la lectura, hem de deixar ben clar que no l'entenem com un conjunt d'activitats exclusivament de caràcter lúdic que requereixen la figura d'un mediador, docent en el nostre cas, que necessàriament haja d'actuar disfressat i transformat en un prestidigitador màgic que amb la vareta transforma en plaer qualsevol lectura i converteix en lectors voraços els

oients incauts que l'escolten. No, no és aquesta la concepció que tenim del foment de la lectura, sense que, per això, renunciem tampoc a planificar i fer aquest tipus d'activitats quan siga possible i convenient.

Per a nosaltres, el foment de la lectura és el conjunt d'activitats, jocs i estratègies que faciliten, a poc a poc, el contacte dels xiquets i les xiquetes amb els llibres i que permeten, a través del plaer de la lectura, la creació, la formació i la consolidació d'un hàbit lector permanent i necessari per a la formació integral de les persones.

Alhora, pretenem millorar l'autoestima, la inclussivitat i la participació des d'una organització entre iguals en la valoració i la participació amb la modificació de l'organització des d'un model dialògic amb una interacció constant.

3. FOMENT DE LA LECTURA I TAMBÉ DE L'ESCRITURA

De la definició anterior, deduïm que hi ha una gran diversitat d'accions i d'activitats educatives que en un centre es poden classificar com a pràctiques favorable a la lectura. De fet, la lectura en veu alta de l'enunciat d'un problema matemàtic i la resolució de la incògnita plantejada és també un exercici de comprensió lectora i, per tant, de foment lector. O com ho és el fet de veure que el professor o la professora són lectors.

I com ho és també, sens dubte, qualsevol activitat que potencie l'ús de l'escriptura, tant a l'hora d'expressar bé les idees i els continguts que es pretenen comunicar als altres, com quan es tracta de plasmar la bellesa i la ficció de la creativitat de l'alumnat.

En aquest sentit, afirmem que un bon pla de foment de la lectura ha de contenir també activitats d'estímul de l'escriptura. Probablement, aquesta ferramenta essencial també en l'aprenentatge de l'alumnat reclama un tractament especial que no renunciem a mamprendre en un futur, però, de moment, creiem que, mentre no hi haja un pla específic de foment de l'escriptura, bé està que n'incloguem activitats en aquest pla de foment de la lectura.

4. ANÀLISI PRÈVIA DE LA SITUACIÓ INICIAL

ACTUACIONS I ACTIVITATS QUE FEM EN RELACIÓ AMB EL FOMENT DE LA LECTURA

DESTINADES AL PROFESSORAT

FEM HABITUALMENT:

- Elaborem per cicles una llista d'obres de lectura col·lectiva a classe o de lectura per part de l'alumnat per a cada curs escolar.
- El professorat encarregat de la biblioteca estarà atent a l'oferta formativa relacionada amb els temes de foment de la lectura i de l'escriptura, la comprensió lectora, etc. I informar al claustre dels cursos i jornades.
- Tot el professorat col·labora en la preparació i realització de les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre.
- Organitzem les Tertúlies Literàries dialògiques amb obres clàssiques i amb la participació de les Comissions Mixtes i el voluntariat.
- La Biblioteca del centre es converteix en espai accessible al voluntariat i a la tutorització per a la millora de la lectura.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Tractarem d'especificar-ho detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.
- Dins del pla de formació del professorat tindrem en compte temes del Foment de la Lectura.
- Tot el món ha de visitar amb els seus alumnes, més sovint, la biblioteca del centre, però no tots n'expliquen les normes d'ús ni l'organització.
- Seguir mantenint el voluntariat suficient per a desenvolupar les Tertúlies Literàries Dialògiques, els Grups Interactius i la Biblioteca Tutoritzada.

DESTINADES A L'ALUMNAT

En cada classe o aula

FEM HABITUALMENT:

- Lectura col·lectiva i individual de llibres en cadascuna de les aules i nivells.
- En Educació Infantil, a partir de 5INF, es realitzen les Tertúlies amb voluntariat.
- En Educació Primària amb periodicitat setmanal, es realitza la Tertúlia amb voluntaris de la part seleccionada sobre el llibre prèviament escollit.
- Els professors i professores tenen un registre en què anoten els llibres que lligen voluntàriament els alumnes de la biblioteca d'aula.
- El professorat proposa a l'alumnat treballs d'investigació que impliquen fer recerques en Internet i llegir textos no literaris de caràcter informatiu.
- Aprofitant la concessió d'algun premi literari important, es proposa a l'alumnat fer dibuixos, contes, treballs, poemes i murals sobre els escriptors guardonats o homenatjats.

En cada cicle

FEM HABITUALMENT:

- Elaborem activitats per a treballar diferents temes transversals al llarg del curs escolar i incloem sempre algunes lectures relacionades amb el tema, com ara: el 9 d'octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia de la Dona, etc.
- Programem sempre una o dues visites a representacions teatrals en valencià i en anglès.
- Participem en el concurs de narrativa infantil i juvenil Sambori, d'Escola Valenciana, del propi centre patrocinat per l'AMPA i en aquells que són convocats per la regidoria d'Educació de l'Ajuntament de la nostra ciutat.

A tot el centre

FEM HABITUALMENT:

- Celebrem tots els actes a l'abril com a més del llibre i la lectura, aprofitant les efemèrides del 2 d'abril, Dia Internacional del Llibre Infantil i Juvenil, o el 23 d'abril, Dia Internacional del Llibre, amb actes col·lectius en què participa tot el centre.
- Fem concurs de felicitacions nadalenques i literari per al Dia del Llibre. I a segon cicle fa una animació lectora anual. I a nivell de centre en la Setmana Cultural.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Hauríem de planificar en intercycles la producció de textos per a millorar l'expressió escrita de l'alumnat.

DESTINADES A LES FAMÍLIES

FEM HABITUALMENT:

- En totes les reunions de tutoria de començament del curs, el professorat ressalta la importància que té llegir per a l'aprenentatge de l'alumnat i incideix en el fet que els xiquets i les xiquetes que lligen normalment tenen millors notes.
- Es creen les Comissions Mixtes on, mestres i famílies, organitzen les Actuacions d'Èxit.
- S'integra als voluntaris i voluntàries en les diferents Tertúlies de les aules, els Grups Interactius i en la Tutorització d'alumnat en la biblioteca del centre.
- Organitzem Formació Conjunta per a coordinar les actuacions.
- En Nadal i al final de curs elaborem llistats amb llibres recomanables.
- L'AMPA entrega com a premi en el concurs literari un llibre als alumnes guardonats

PROPOSTES DE MILLORA:

- Hauríem de planificar i ampliar les activitats destinades a les famílies d'una manera clara. Tractarem d'especificar-les detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.
- Hauríem de poder arribar a una major implicació perquè participen en activitats formatives destinades als pares i les mares.
- Alguns grups de famílies no acaben d'implicar-se en el procés de participació i s'hauria d'arribar a elles.

ÚS DE LES INSTAL·LACIONS: BIBLIOTECA, AULA D'INFORMÀTICA, SALA D'ACTES, ETC.

En la biblioteca del centre

FEM HABITUALMENT:

- Tenim sempre un equip encarregat, cada curs, de l'organització de la biblioteca.
- Cada any destinem una quantitat de diners del centre a comprar llibres i materials necessaris per al funcionament de la biblioteca del centre.
- Ja tenim els llibres registrats i classificats seguint les normes internacionals de catalogació bibliogràfica de la biblioteca del centre.
- Implicació de l'AMPA amb recursos econòmic per a la contractació d'una persona per a col·laborar en la catalogació internacional bibliogràfica del centre
- Obrim la biblioteca fora de l'horari lectiu.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Millorar l'assistència de voluntariat a les sessions en que s'obri la biblioteca del centre fora de l'horari lectiu.
- Caldria fer registre d'usuaris per a saber el nombre d'alumnes i la freqüència d'ús de la biblioteca.
- Hauríem de plantejar-nos com a docents proposar activitats que feren necessària la investigació i consulta bibliogràfica a la biblioteca del centre.
- Les persones encarregades de la biblioteca hauria de disposar de més hores per a organitzar-la i per a planificar, conjuntament amb els tutors, activitats d'animació lectora.

En l'aula d'informàtica

FEM HABITUALMENT:

- Tenim sempre un equip encarregat, cada curs, del funcionament de l'aula d'informàtica.
- L'aula és utilitzada per totes les classes i nivells del centre: és a dir, per tot l'alumnat. En Educació Infantil s'organitzen grups reduïts per a atendre millor a l'alumnat.
- Cada any destinem una quantitat de diners del centre a comprar materials necessaris per al funcionament de l'aula d'informàtica.
- Infantil i Primària tenen una programació per nivells i cicles de les activitats que es fan a l'aula d'informàtica.
- L'aula d'informàtica s'utilitza per a fer treballs de recerca informativa en tots els nivells i cicles.
- S'han programat activitats en Infantil i primer cicle per a treballar l'expressió escrita (traç) i textos.

PROPOSTES DE MILLORA:

- S'ha d'aconseguir una millora de l'accés als recursos i la informació on-line amb donat que els mabits que hi ha contractats són molt insuficients a les aules.

A la sala d'actes

FEM HABITUALMENT:

- Tenim una sala d'actes i hi fem moltes activitats amb presència de més d'un grup d'alumnes al llarg del curs.
- També hem utilitzat la sala d'actes per a representar obres de teatre.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Adquirir material audiovisual en valencià per a tots els cicles.
- Informar per part del mestre responsable, al professorat del centre, com utilitzar el material audiovisual.
- Poder accedir a actuacions d'animació lectora en el propi centre per a facilitar l'accés i la motivació de tot l'alumnat.

PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB L'ENTORN

FEM HABITUALMENT:

- Participem en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal del nostre barri
- Participem en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament.
- Participem en els concursos d'escriptura que es convoquen a la localitat, en 5é de Primària i "si jo fos Alcalde" i en altres que considerem interessants.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Tenir accés als escriptors i les escriptores de la localitat, i de la nostra comarca.
- Potser, hauríem de divulgar més les activitats que fem i sol·licitar la col·laboració dels diferents mitjans de comunicació locals i comarcals per a donar a conèixer les activitats.

5. OBJECTIUS GENERALS DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Segons l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, els objectius generals que s'han de promoure són els següents:

1. Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
2. Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
3. Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
4. Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.
5. Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
6. Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
7. Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques del centre docent i adequar-les als objectius i actuacions arreplegats en el pla.
8. Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
9. Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.
10. Desenrotllar l'expressió oral i el vocabulari, donant sentit i funcionalitat als aprenentatges relacionats amb la comunicació oral en la seua doble vessant d'expressió i comprensió.
11. Crear espais dialògics per a la millora de l'autoestima i potenciar la inclusivitat.
12. Millorar la convivència amb la prevenció i resolució de conflictes des del context dialògic.

Es tracta d'objectius, com és obvi, assumits pel centre, però que s'han de desenvolupar i concretar, tant el la resta del document –ho fem a continuació en l'apartat sisé–, com

en la planificació de les accions del pla per a cada curs escolar i, sobretot, en la programació de cada una de les activitats.

Per altra banda, a més dels objectius especificats en l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, el nostre centre considera també important afegir-ne els següents:

- Incidir de manera especial a l'hora de promoure la lectura literària en el coneixement dels escriptors i les escriptores de literatura infantil i juvenil en valencià, com també de tots els qui formen part de la rica tradició literària en la nostra llengua, sense que això signifiqui oblidar el coneixement literari de les altres llengües.
- Fer del foment de la lectura un recurs útil i motivador per a celebrar al centre les efemèrides anuals que es consideren d'interés educatiu: l'any dedicat a un escriptor o escriptora en particular, o bé a un gènere, o a un fet històric o una matèria o tema concret –per exemple, any de la química, de la filosofia, dels boscos, etc.–.
- Fer present la lectura en totes les activitats didàctiques fetes per a treballar els temes transversals i les commemoracions periòdiques que tenen lloc tots els cursos escolars: el 9 d'Octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, etc.
- Treballar els clàssics com a portadors de valors universals per a la creació del context dialògic.

Volem aconseguir extraure la informació significativa sobre la validesa del que fem, l'efectivitat d'unes activitats en relació a unes altres i les mancances o els defectes que es detecten en la pràctica, per proposar les millores que es consideren en les revisions successives anuals del pla de foment de la lectura.

6. OBJECTIUS ESPECÍFICS, ACTUACIONS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER A CADASCUN DELS SECTORS IMPLICATS

6.1. PROFESSORAT

OBJECTIUS:

1. Participar en l'elaboració del pla de foment lector anual del centre aportant idees i fent-ne una avaluació del pla en finalitzar cada curs escolar.
2. Informar-se sobre la lectura infantil i juvenil: tècniques per millorar-la, bibliografia, autors i autores, publicacions, tendències, etc.
3. Fer seguiment i millorar les normes d'ús de la biblioteca del centre, conèixer-les i saber com s'organitza.
4. Elaborar amb l'alumnat les normes d'ús de la biblioteca de l'aula.
5. Col·laborar en les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre i específicament de cara a l'alumnat de l'aula.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Constitució de la comissió coordinadora encarregada de redactar el pla de foment lector de cada curs escolar.
- Elaboració d'un dossier informatiu perquè el professorat conega el material existent a la biblioteca, així com les normes d'ús i funcionament.
- Preparació d'activitats lúdiques i divulgadores destinades a l'alumnat: celebració dia del llibre, organització de campanyes d'informació lectora i planificació d'activitats específiques destinades a cada nivell i aula.
- Elaboració de llistes de llibres per a recomanar en els diversos nivells educatius.
- Confecció d'un sistema de seguiment i avaluació del pla acceptat per tot el professorat: fitxes de lectura, notes d'observació, enquestes i fulls de seguiments.
- Avaluació en claustre del pla lector.
- Desenvolupar les Tertúlies Literàries Dialògiques junt al voluntariat.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

- Creació de la comissió coordinadora de la redacció del pla: sí o no?
- S'han establert uns criteris clars i consensuats sobre el disseny i la redacció anual del pla de foment lector de cada curs escolar?
- S'ha fet el dossier informatiu sobre les normes d'ús i funcionament de la biblioteca del centre?
- S'ha treballat en equip, per cicle i/o departaments per a preparar activitats lúdiques i formatives de foment de la lectura?
- Quantes activitats conjuntes de cicle i/o etapa s'han programat a l'any?
- Quin ha estat el grau de satisfacció en l'elaboració d'aquestes activitats?
- S'han fet sessions d'informació i formació del professorat amb temàtica relacionada amb el foment de la lectura i l'escriptura?
- Nombre de professors i de cursos de formació en què ha participat el professorat del centre.
- Grau de satisfacció de les llistes de llibres elaborats.
- S'ha confeccionat i s'ha consensuat un model de seguiment i avaluació de les activitats de foment lector i actuacions d'èxit.
- Elaboració de l'avaluació final del pla lector per a incloure-la en la memòria general del centre.
- S'ha participat activament en les Tertúlies.
- Han llegit tots els alumnes.
- Ha hagut suficient voluntariat.

6.2. ALUMNAT

OBJECTIUS:

1. Familiaritzar els xiquets i les xiquetes amb els llibres i amb la biblioteca del centre i de l'aula.
2. Iniciar-los en el maneig de les tècniques bibliogràfiques elementals i en l'ús de la biblioteca.
3. Aficionar l'alumnat a la lectura i crear situacions funcionals que la facen necessària.
4. Crear hàbits de respecte i de cura envers els llibres i la biblioteca de l'aula, del centre...
5. Informar-los de les diferents possibilitats d'accés al llibre i a la lectura que es donen fora de l'àmbit escolar: biblioteca municipal, llibreries, fires del llibre, etc.
6. Iniciar i/o consolidar la necessitat de constitució i formació de la pròpia biblioteca personal.
7. Millorar de l'autoestima.
8. Crear espais dialògics.
9. Prevenció i resolució de conflictes.
10. Desenvolupar l'esperit crític en l'alumnat.
11. Afavorir la inclusivitat i l'atenció a la diversitat.
12. Fomentar els valors: responsabilitat, respecte, empatia, amistat, esforç,...
13. Afavorir la igualtat de gènere.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

A començament de cada curs escolar, se seleccionaran, programaran i elaboraran les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura a fer en cada cicle i nivell educatiu.

Per a la selecció de les activitats es tindrà en compte la relació següent:

- ACTIVITATS INSERIDES DINS DEL CURRÍCULUM ORDINARI DE L'ALUMNAT I DE L'AULA: APRENENTATGE DE LA LECTURA I APRENENTATGE MITJANÇANT LA LECTURA.

- Després de la lectura d'un text, tant d'un llibre com d'una unitat didàctica elaborada de qualsevol àrea, dedicar un temps per a comprendre'l, amb preguntes i comentaris.
- Aprofitar la lectura d'un fragment literari seleccionat en el llibre de text o en la unitat didàctica programada per a proposar activitats de recerca d'informació sobre l'autor en llibres, enciclopèdies, Internet, etc. A més, de comentar i incentivar la lectura de l'obra completa.
- Aprofitar els textos poètics i teatrals que apareguen a les unitats didàctiques per a recitar en veu alta, memoritzar, llegir amb la pronunciació i l'entonació adequada, etc.
- Buscar informació sobre un tema tractat en una unitat de coneixement del medi, música, plàstica, matemàtiques, etc. i fer-ne un treball d'ampliació de contingut.
- Redactar textos literaris a partir del contingut d'una lectura del llibre del text o unitat programada o bé imitant-ne l'estil, el gènere, el punt de vista narratiu, etc.
- Redactar textos expositius sobre els temes treballats en les àrees no lingüístiques.
- Lectura col·lectiva dels textos redactats per l'alumnat.

CRITERIS D'AVUACIÓ:

- Realització d'una prova inicial de comprensió lectora i d'expressió escrita, tant de textos literaris com de textos no literaris, a començament de curs.
- Relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura inserides dins del currículum ordinari de l'alumnat fetes en cada nivell i àrea. S'han fet totes les programades?
- Relació de les activitats d'expressió escrita fetes per l'alumnat en cada nivell i àrea.
- Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat.
- Realització de proves d'avaluació final per a valorar els progressos aconseguits per l'alumnat en relació a la comprensió lectora i l'expressió escrita, tant de textos literaris com de textos no literaris.

- ACTIVITATS ESPECÍFIQUES DE FOMENT DE LA LECTURA (PEL GUST DE LLEGIR): DE MOTIVACIÓ PRÈVIA, A FER DURANT LA LECTURA I PER A DESPRÉS DE LA LECTURA, TANT A L'AULA COM A LA BIBLIOTECA, ETC. Activitats de motivació prèvies a la lectura: • Visitar una biblioteca pública. • Organitzar i decorar la biblioteca d'aula. • Elaborar o revisar les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca d'aula. • Estudi de les cobertes dels llibres de lectura (anterior i posterior). • Lectura de ressenyes. • Redacció de recomanacions lectores per al tauler de la biblioteca d'aula. • Presentar llibres a la classe i a la resta dels companys del centre. • Fer jocs d'endevinació amb gestos o amb paraules relacionades amb els llibres i els seus títols. • Elaborar recomanacions de lectures: lectures a la carta. • Redacció d'una carta a un escriptor o escriptora per demanar informació sobre la seua obra literària i sobre alguns aspectes biogràfics importants. • Programació i realització del moment setmanal del conte. • Confecció de murals poètics amb la reproducció d'aquelles poesies preferides. • Estudi de les característiques principals d'un gènere o subgènere literari determinat i que suscita l'interès de l'alumnat. • Projectió de pel·lícules basades en obres literàries. Activitats a realitzar durant la lectura: • L'hora de la biblioteca. • Lectura en veu alta de fragments i comentaris sobre el contingut. • Recitació de textos poètics. • Dramatització de textos. • Lectura col·lectiva d'un llibre en el context de les actuacions d'èxit. Activitats a realitzar després de la lectura: • La fitxa de lectura o conversa amb el professorat per a comentar l'obra llegida. • Visita d'un escriptor o escriptora. • Realització de jocs relacionats amb la temàtica i el contingut del llibre llegit: el telegrama misteriós, sopa de lletres, jeroglífics, buscar la paraula oculta, la perxa de les paraules, etc. • Realització de jocs relacionats amb les il·lustracions: endevinar el personatge ocult, buscar diferències entre dues il·lustracions, etc.	–Nombre i relació de les accions i de les activitats de foment de la lectura i de l'escriptura específiques fetes en cada cicle i nivell. S'han fet totes les programades? –Grau de satisfacció del professorat i de l'alumnat. –Enquesta a l'alumnat per a detectar les activitats més gratificants i interessants. –Relació de les dificultats plantejades en el desenvolupament de les accions i de les activitats programades. –Nombre de llibres llegits per cada alumne/a en cada un dels nivells educatius del centre, amb distinció de la llengua en què està publicat i –en nivells superiors– si l'obra és literària o de divulgació de coneixements.
--	--

• Il·lustració d'algun passatge determinat. • Dramatització d'algun succés o escena del llibre. • Recerca d'informació en llibres, enciclopèdies i Internet sobre l'autor o l'autora d'un llibre, sobre el gènere utilitzat, la temàtica, etc. i realització en equip de murals, etc. • Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada, confecció d'una maqueta de la ciutat o paratge on es desenvolupa l'acció de la història, confecció de l'escenari i la decoració per a dramatitzar un text teatral llegit, realització d'un recital de poemes, etc. • Escriptura d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua - ACTIVITATS COMMEMORATIVES RELACIONADES AMB EL LLIBRE I LA LECTURA D'ÀMBIT GENERAL: DE CICLE, DE CENTRE, DE LOCALITAT, ETC. • Assistència a la representació d'obres de teatre infantil per tal de potenciar la lectura de textos dramàtics. • Organització i celebració del dia del llibre: 2 d'abril (dia internacional del llibre infantil) o 23 d'abril (dia internacional del llibre). • Convocatòria de campanyes de sensibilització: publicitat, eslògans, manifestos a favor de la lectura, confecció de punts de lectura, etc. - ESTRATÈGIES PRÒPIES DEL CENTRE COM PLA DE MILLORA, DE REFORÇAMENT I DE CONSOLIDACIÓ PERMANENT. • Mantenir un contacte permanent i habitual amb l'alumnat per a esbrinar què estan llegint i saber-ne l'opinió. • Compartir lectures amb l'alumnat. • Valorar l'esforç i la tasca lectora de l'alumnat en els informes d'avaluació continua i en els de caràcter trimestral. • Respectar les opinions que manifesten en relació a les lectures que realitzen. • Fer molt de cas quan els alumnes porten un llibre a l'aula i mostrar-lo a la resta dels companys, ressaltar si l'han llegit pel seu compte i motivats pel plaer de la lectura. • Suggestir lectures de llibres: és a dir, exercir en l'alumnat una espècie d'orientació sobre quines lectures són les adequades per a cada alumne segons les seues respectives tendències i gustos personals. • Promoure i facilitar en l'aula l'intercanvi de dades informatives d'interés sobre possibles lectures entre l'alumnat. • Destacar i comentar habitualment notícies de la premsa relacionades amb el món de la cultura i dels llibres:	—Nombre i relació de les activitats de foment de la lectura relacionades amb el llibre i la lectura d'àmbit general fetes al centre. S'han fet totes les programades? —Grau de satisfacció del professorat, de l'alumnat i de les famílies de cada una de les activitats. —Valoració de la comissió coordinadora i dels responsables de cada una de les activitats pel que respecta a l'organització i el desenvolupament de les activitats fetes. —Nombre de professorat i d'alumnat que ha participat en cada una de les activitats commemoratives i de foment de la lectura de tot el centre.
---	--

concessió de premis a escriptors i escriptores, celebracions de fires de llibre, exposicions, articles d'opinió interessants, etc. • Oferir una imatge de persona lectora davant l'alumnat a l'aula i fer-ho de manera freqüent: llegir a classe mentre els alumnes fan les tasques habituals, quan no requereixen l'atenció del mestre. • Renovar i ampliar amb una certa freqüència la dotació dels llibres de la biblioteca d'aula com a part en préstec de la biblioteca del centre. • Visitar amb freqüència la biblioteca del centre i la biblioteca pública més pròxima. • Lectura setmanal del llibre escollit per a participar en la Tertúlia. • Tutoritzar alumnat que necessita suport per a la lectura. • Fer ús de la Biblioteca Tutoritzada.	–Grau d'implicació de l'AMPA i de les famílies del centre. –Resultats avaluable de les activitats i de les campanyes d'animació lectora dutes a terme. –Nombre de professorat que ha aplicat en les seues classes les estratègies de reforçament i de consolidació permanent. –Relació de quines han sigut les estratègies més utilitzades. –Relació de quines han sigut les estratègies més efectives de cara a l'alumnat. -Lectura setmanal. -Participació en la Tertúlia. -Tutorització d'alumnes.
--	---

6.3. LES FAMÍLIES

OBJECTIUS:

1. Informar i formar els pares i les mares de la importància de la lectura: la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
2. Orientar-los sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura.
3. Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que s'hi programen.
4. Implicar l'AMPA del centre en el pla anual de foment de la lectura del centre.
5. Participar en les Actuacions d'Èxit i les Comissions Mixtes.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Realització de fulls informatius per als pares i les mares amb la doble intenció d'informar-los sobre la importància de la lectura i orientar-los i conscienciar-los sobre la formació d'un ambient familiar favorable a la lectura.
- Invitació a les mares i als pares a participar en les activitats i les campanyes d'animació lectora que organitza el centre.
- Realització de xarrades i taules redones que servisquen per a la seua formació com a pares en relació a la potenciació de la lectura en els seus fills.
- Participació com a voluntaris en les Actuacions d'Èxit desenvolupades al centre (Tertúlies; Grups Interactius; Biblioteca Tutoritzada; Formació d'Adults; Comissions Mixtes)
- Participació com a voluntaris en la Tutorització d'alumnes que necessiten més ajuda, en la biblioteca del centre.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

–S'han fet? Sí o no?

–S'han establert uns procediments per avaluar la lectura dels fulls i la satisfacció o conformitat de les famílies amb el contingut exposat? Si s'han tingut en compte, quins resultats s'han extret?

–Grau de participació de les mares i dels pares en les activitats i en les campanyes d'animació lectora organitzades per centre.

–Nombre de persones participants en cada una de les xarrades i activitats formatives fetes de cara a les famílies i grau de satisfacció?

–S'ha implicat la junta directiva de l'AMPA en el pla anual de foment de la lectura?

–Nombre d'activitats organitzades directament per l'AMPA i grau de satisfacció.

–Ha destinat una assignació econòmica per al suport de les activitats de foment de la lectura del centre? De quina quantitat? En què s'ha destinat?

–La junta directiva de l'AMPA ha elaborat una memòria per avaluar la implicació i participació de l'associació en el pla anual de foment de la lectura del centre? S'ha inclòs en la memòria del pla?

6.4. L'ENTORN DEL CENTRE (BIBLIOTECA, AJUNTAMENT, LLIBRERIES, ENTITATS CÍVIQUES I SOCIALS, EDITORIALS, ETC.)

OBJECTIUS:

1. Mantenir un contacte periòdic i una actitud de col·laboració mútua amb les institucions i entitats públiques i privades que promouen iniciatives educatives i culturals relacionades amb el foment de la lectura, especialment amb les de l'entorn més pròxim al centre: biblioteca municipal, Ajuntament, etc.
2. Propiciar la col·laboració i l'intercanvi d'idees i experiències amb els altres centres de la localitat o de la comarca.
3. Establir els procediments i la col·laboració entre el centre i els mitjans de comunicació de l'entorn.
4. Afavorir la comunicació i la informació del centre amb el món dels llibres –escriptors i escriptores, il·lustradors i il·lustradores, llibreries, editorials, distribuïdores, etc.– per a propiciar la col·laboració i la realització d'activitats.

ACTUACIONS I ACTIVITATS:

- Participació en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal del barri.
- Participació en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament, especialment la relacionada amb el foment de la lectura.
- Participació en els concursos d'escriptura que es convoquen a la localitat i en altres, d'altres llocs, que es consideren interessants.
- Contactar amb escriptors i escriptores, i altres professionals relacionats amb el món del llibre –producció, difusió i distribució–, per organitzar xarrades adreçades a l'alumnat, al professorat o a les famílies.
- Informar els mitjans de comunicació de totes les activitats de foment de la lectura que es fan al centre.
- Propiciar la participació de l'alumnat, del professorat i de les famílies en els mitjans de comunicació.
- Organització d'activitats conjuntament amb altres centres.
- Concretar, en cada curs escolar, les accions i les activitats que es faran amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades que col·laboren en el pla anual de foment de la lectura.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

–Nombre d'activitats en què s'ha participat amb la biblioteca municipal, amb l'Ajuntament o amb altres institucions o entitats.

–Grau de satisfacció de cada una de les activitats anteriors i idoneïtat per al nivell educatiu en què es feien.

–Nombre de participants del centre i resultats aconseguits en els concursos d'escriptura en què s'ha participat.

–Nombre de visites i xarrades fetes per professionals relacionats amb el món del llibre, la lectura i l'escriptura.

–Grau de satisfacció de cada una d'aquestes visites i xarrades.

–Nombre d'informacions relacionades amb les activitats del pla de foment de la lectura del centre.

–Nombre de col·laboracions de la comunitat educativa del centre en els mitjans de comunicació.

–Relació de les accions o activitats fetes conjuntament amb altres centres i grau de satisfacció.

–Relació de les accions i de les activitats fetes amb el suport i la participació de les institucions i entitats públiques i privades, i grau de satisfacció en cada una d'aquestes.

7. RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

7.1. BIBLIOTEQUES D'AULA

Les biblioteques d'aula són un recurs imprescindible per a fomentar la lectura, sobretot en l'Educació Infantil i Primària, perquè aproximen el llibre als xiquets i les xiquetes i el fan visible en l'entorn de l'aula, l'espai físic en què passen la major part del temps de la seua vida escolar.

Per tot això, considerem que les biblioteques d'aula al nostre centre són un recurs de cabdal importància per a l'èxit de les actuacions i de les activitats del pla de foment de la lectura i, en aquest sentit, acordem que:

- La persona responsable del bon funcionament de les biblioteques d'aula és el professor tutor o en el cas de les aules específiques –PT, Anglès, Música, etc.– el professorat especialista encarregat de l'aula.
- Al començament de cada curs escolar, en les aules de cada nivell escolar el tutor o tutora organitzarà i muntarà la biblioteca d'aula en l'espai físic que considere idoni i procedirà a la decoració del lloc amb la intervenció de l'alumnat. A les aules específiques també es procedirà a la posada en funcionament de les seues biblioteques amb la col·laboració, sempre que siga possible, de l'alumnat que les utilitza.
- En cada aula, s'anomenaran uns encarregats o bibliotecaris d'aula que tindran, entre altres, la missió de vetlar pel compliment de les normes de la biblioteca d'aula i del funcionament del servei de préstec, amb la supervisió del professorat tutor.
- S'elaboraran, amb la participació de l'alumnat, unes normes d'ús de la biblioteca d'aula senzilles i pràctiques que s'exposaran en un cartell ben visible en el racó assignat per a la biblioteca d'aula.
- El professorat tutor o especialista, amb la participació de l'alumnat, podrà establir les estratègies que en cada aula faciliten la motivació per la lectura: tauler de recomanacions, recompenses i distincions, presentacions de llibres, exposicions temàtiques de llibres de la biblioteca d'aula o d'altres aportats per l'alumnat, etc.
- En cada curs escolar serà convenient una renovació de la biblioteca d'aula. D'una banda, es donaran de baixa aquells llibres que estiguen ja en un estat

molt deteriorat i, per l'altra, s'efectuaran nous préstecs i noves adquisicions per augmentar-ne i/o renovar el fons bibliogràfic.

- El professorat tutor o especialista farà sempre una avaluació final a l'acabament del curs escolar que traslladarà a la comissions mixtes coordinadores encarregades de la biblioteca i altres actuacions d'Èxit per a la seua consideració en la memòria del pla.

7.2. BIBLIOTECA DEL CENTRE

La biblioteca del centre volem que siga, conjuntament amb les biblioteques d'aula, un dels pilars fonamentals al voltant del qual s'ha de sustentar una part significativa de les accions i de les activitats del pla de foment de la lectura al nostre centre. En conseqüència, per al bon funcionament i per a l'èxit del pla s'han de complir les normes i els aspectes següents:

- Cada curs escolar s'anomenarà, entre el professorat del centre, un equip responsable de la biblioteca del centre que en vetllarà per l'organització correcta i el bon funcionament formant una Comissió Mixta i organitzaran l'obertura de i l'actuació de la Biblioteca Tutoritzada.
- S'establirà un horari de funcionament del servei que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa.
- S'assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cada una de les aules per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca.
- Les normes d'organització i de funcionament de la biblioteca del centre es reviraran anualment per a la seua millora en el context de l'activitat lectiva i les Actuacions d'Èxit.
- L'equip de biblioteca, amb la participació de la comissió coordinadora de Biblioteca i les d'Actuacions d'Èxit, planificaran per a cada curs escolar un programa d'actuacions i d'activitats que s'inclourà en el pla anual i, per consegüent, en la programació general del centre.
- L'equip de biblioteca s'encarregarà del manteniment del fons bibliogràfic i de la renovació d'aquest amb l'adquisició anual de nous llibres i de materials complementaris i altre equipament que propicie un ús adequat per a la biblioteca. En aquest aspecte, entenem el fons bibliogràfic tal com s'entén actualment en les biblioteques públiques, amb presència de suports textuais diferents: llibres, revistes, CD, DVD, etc.

- L'equip de biblioteca i els cicles planificaran anualment els contactes i les col·laboracions que es consideren oportunes i interessants amb la biblioteca pública de la localitat i les institucions i entitats que oferisquen activitats relacionades amb el foment de la lectura o que puguin donar-ne suport.
- A l'acabament del curs, l'equip de biblioteca farà una avaluació de les accions i de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

7.3. AULA D'INFORMÀTICA

Des de la irrupció d'Internet i l'auge i perfeccionament de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), les aules d'informàtica han esdevingut molt més que un espai per a aprendre a utilitzar uns aparells —els ordinadors— i uns programes informàtics determinats. A hores d'ara, són també unes aules amb uns recursos informatius i didàctics d'una diversitat extraordinària que no hem de desaproveitar especialment si es tracta de fomentar la lectura i l'escriptura entre l'alumnat del centre. Per això, acordem que en cada curs escolar:

- S'anomenarà, entre el professorat del centre, un equip responsable de l'aula d'informàtica que en tindrà cura de l'organització i del bon funcionament.
- S'establirà un horari d'ús de l'aula d'informàtica per a cada grup d'alumnes del centre i l'equip directiu facilitarà en la distribució horària del centre.
- S'elaborarà un document amb les normes d'organització i de funcionament de l'aula d'informàtica que, quan estiga redactat, s'haurà d'aprovar pel Consell Escolar i s'inclourà en la documentació general del centre.
- L'encarregat de l'aula d'Informàtica i el Cap planificaran per a cada curs escolar una programació d'ús. Aquesta planificació s'inclourà en la planificació general d'espais i formaran part de la programació general anual del centre.
- El responsable de l'aula d'informàtica s'encarregarà del manteniment dels aparells i del bon funcionament dels programes informàtics, com també de la renovació i actualització dels recursos digitals que ofereix l'aula.
- El mestre encarregat proposarà també, , la creació de grups de treball de formació del professorat per a aprofundir en les possibilitats que els programes de processadors de textos tenen per a millorar el treball de creativitat i d'expressió escrita de l'alumnat.

- La coordinadora de Formació facilitarà informació de forma periòdica els cursos que les institucions i entitats acadèmiques convoquen relacionats amb l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
- A l'acabament del curs farà una avaluació de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual.

7.4. RECURSOS HUMANS

D'acord amb el que s'ha exposat als apartats anteriors i amb el que s'exposarà a l'apartat sobre a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector, queda ben clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. Però, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que han de participar, ens referim, per exemple:

- Als pares i les mares i familiar i exalumnes, l'AMPA i el voluntariat que poden participar activament en aquelles activitats pròpies de les Actuacions d'Èxit.
- A personal que treballa en la biblioteca pública del barri –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que sempre pot exercir una funció d'assessorament i amb el qual es poden fer activitats conjuntament.
- Als tècnics municipals d'educació i cultura que poden programar activitats patrocinades per l'ajuntament i que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que necessiten de la seua col·laboració.
- Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Als representants i promotors de les editorials.
- Els assessors/es del CEFIRE per a facilitar el desenvolupament de les accions formatives previstes en el PAF.

7.5. ALTRES RECURSOS

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, n'hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- **Els recursos econòmics**, sense els quals no es pot planificar correctament cap tipus d'iniciativa. En aquest sentit, ja hem comentat la conveniència d'assignar una quantitat anual per a les biblioteques d'aula, per a la biblioteca del centre i per a l'aula d'informàtica, però aquestes quantitats han de formar part d'un pressupost econòmic que contemple les despeses del conjunt de totes les activitats de foment de la lectura del centre i que s'inclourà en el pla anual. L'aportació econòmica assignada procedirà, com és lògic, del pressupost general del centre, però també podrà contemplar altres assignacions –de l'AMPA, de la dotació d'un projecte presentat a l'ajuntament o qualsevol altra institució o entitat pública, de la participació en un premi, etc.
- Els recursos materials i humans que ens pot oferir **la biblioteca municipal**. Ja hem dit que sempre es pot disposar de l'assessorament del personal tècnic de la biblioteca, però, a més, l'espai físic de la biblioteca pública de barri és un lloc en què es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza la biblioteca. També convé no oblidar que es poden fer préstecs col·lectius de llibres de la biblioteca municipal per a ampliar temporalment el fons bibliogràfic de les biblioteques d'aula.
- **L'ajuntament**, del qual es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics mitjançant projectes. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs –convocatòria de concursos de redacció, representacions teatrals, conferències, presentacions de llibres, etc.– per a participar-hi amb l'alumnat o amb el professorat.
- La resta dels **centres educatius de la localitat** amb els quals devem intercanviar idees i experiències, a més de plantejar projectes comuns que possibiliten i faciliten la realització d'activitats inassolibles per un centre sol: convocatòria d'unes jornades o curs de formació per al professorat sobre temes relacionats amb el foment de la lectura, visita d'un escriptor o escriptora de prestigi a la localitat, etc.
- **Les editorials**: per exemple, Edicions Bromera, Santillana i Anaya ofereix recursos com ara propostes didàctics sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc,
- **Els mitjans de comunicació** locals i comarcals que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions que es fan del pla de foment lector. En l'actualitat, a més dels mitjans tradicionals –premsa,

ràdio i televisió– estan proliferant diaris digitals i xarxes comunicatives molt seguides i consultades, sobretot, pels joves.

- **Els possibles nous recursos** haurien de contemplar:

A.-Dotació de fons bibliogràfic: Destinant el 50% dels recursos obtinguts per a dotació del fons bibliogràfic del qual la meitat seria en valencià i l'altra meitat a repartir entre castellà i anglès.

Es contempla l'adquisició de:

- Atles visuals
- Història per a xiquets
- Història de l'art per a xiquets
- Ciència en pop-up
- Educació en valors, Educació per a l'atenció a la diversitat i per la igualtat de gènere
- Vocabularis visuals (imaginariis)
- Llibres de ficció (narrativa, poesia i teatre)
- Material de consulta per al professorat relacionat amb animació lectora, producció de textos i realització d'obres de teatre.
- Lectures de clàssics per a completar o reposar el material de les Tertúlies Literàries.

B.-Activitats de foment de la lectura: Destinant recursos per fer:

- Animacions lectores per cicles
- Tallers d'escriptura
- Contacontes.

8. RESPONSABILITATS: A QUI LI CORRESPON APLICAR TOTES I CADASCUNA DE LES ACTUACIONS DEL PLA DE FOMENT LECTOR

Aquest pla de foment de la lectura del centre va ser redactat per la comissió coordinadora constituïda a començament del curs escolar 2012-2013 amb la finalitat d'elaborar el pla i que va estar formada pels membres següents del claustre del centre:

- a) La direcció d'estudis.
- b) Els coordinadors o les coordinadores d'etapa.
- c) Els coordinadors i les coordinadores de cicle/etapa –en el cas d'Educació Infantil i Primària.
- d) El professorat responsable de la biblioteca.

Una vegada redactat el pla, ha estat revisat per l'Equip Directiu, La Comissió de Coordinació Pedagògica i el Claustre i aprovat pel Claustre i el Consell Escolar del Centre en el context de la PGA en els diferents cursos.

L'última ha estat en la reunió celebrada pel Claustre el dia 21 del mes de novembre i pel Consell Escolar, el dia 25 de novembre d'aquest any 2019

I d'acord amb aquest document que forma part del Projecte Educatiu del centre, la Comissió de Coordinació Pedagògica, les comissió Mixtes de Biblioteca, de Tertúlies i de Grups Interactius es constituïran cada curs escolar i seran les encarregades de concretar les accions i les activitats a fer en cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura: és a dir, planificar les actuacions de foment de la lectura del centre que ha de constar en la programació anual del centre.

La Comissió de Coordinació Pedagògica, a més, promourà la col·laboració amb l'associació de pares i mares (AMPA) i les Comissions Mixtes del centre, així com amb les entitats públiques o privades que duguin a terme iniciatives i projectes que contribuïsqen al desenvolupament d'activitats de foment de la lectura al centre escolar i el seu entorn.

9. PLANS I ACTUACIONS LECTORES PER ETAPES

9.1 EDUCACIÓ INFANTIL

1. Justificació del Projecte

- La lectura enriqueix el llenguatge i augmenta la capacitat d'expressió.
- Quan exercitem l'ús correcte de les paraules ampliem els pensaments.
- Els llibres són font d'informació i aporten coneixements.
- La lectura estimula la curiositat i incita a buscar i comparar.
- El llibres obren camins que desenvolupen la imaginació i el pensament creatiu.

- Els llibres, a través dels personatges i situacions, ens mostren un món d'emocions i ens ajuden a conèixer-se'n. Actuen com a catalitzadors de sentiments.
 - La literatura desenvolupa la empatia; ens torna més flexibles, comprensius i tolerants.
 - El llibre és un vincle per a l'art.
 - Els llibres ens vinculen amb una comunitat cultural, mitjançant contactem en altres temps i altres visions del món.
 - En els llibres, fins ara, és on es trobava acumulat el saber de tots els temps.
 - Posar en les mans dels nostres alumnes els llibres és obrir-los una porta a la bellesa.
- Per a dur a terme aquest projecte farem ús dels llibres de les biblioteques d'aula, del centre així com els del cicle, malgrat açò, per poder desenvolupar una de les activitats centrals del projecte requerirem de material específic que adjunta al final.

2. Objectius

- 👍 Motivar en els xiquets tal sensibilitat que els capacite per a descobrir el plaer que proporciona la lectura.
- 👍 Acostar el llibre al xiquet jugant, per a formar futurs lectors.
- 👍 Desenvolupar les capacitats creatives pròpies de la infància, perquè perduren en el temps.
- 👍 Recolzar la labor docent quant a iniciació del procés lector.
- 👍 Trobar la relació existent entre la lectura i l'escriptura.
- 👍 Descobrir que la lectura és tant formativa com informativa.
- 👍 Afavorir per mitjà de la lectura l'entrada a un món d'imaginació i fantasia.
- 👍 Fomentar les capacitats d'atenció i comprensió.
- 👍 Crear un llaç positiu entre el xiquet i el llibre.

3. Metodologia

“Un lector comença quan se li conten coses des de xicotet, quan se li permet parlar i se'ls escolta, quan se li permet tenir llibres a la mà, quan se'ls interroga sobre el seu voltant, quan se'ls canta cançonetes i es juga amb ells”.

Per assegurar-se un bon començament, es recomanable:

- Elegir llibres de temes familiars i que li agraden.
- Buscar textos amb rodolins senzills, jocs de paraules i expressions poètiques.
- Oferir històries, contades o narrades, que faciliten la participació del xiquet/a.
- Importància de la il·lustració.
- Una bona iniciació és la que dona participació al joc.
- Buscar un lloc confortable.

- Tractar de trobar un moment adient i repetir-lo.
- Crear diàlegs sobre la il·lustració i fixar-se en allò que no coneixen.
- Llegir o contar amb expressió i entonació
- Tenir un lloc per guardar els llibres, que siga al seu abast i separats de les joguines.

A partir d'ací, en el Cicle d'Infantil elaborem les següents activitats sempre adaptades a les característiques dels alumnes i agrupades de la següent manera:

Activitats per nivells:

- Creació del Racó de la Biblioteca amb: contes d'imatges, llibres formatius, populars,.....
- Recreació del conte mitjançant les titelles com a suport visual.
- Dramatització del conte.
- Ordenar temporalment un conte mitjançant làmines.
- Pintar làmines del conte.
- Participar en el concurs literari del centre amb l'elaboració de contes a partir d'un tema.
- Traure'ns el carnet de la biblioteca municipal del barri.
- Col·laborar amb la biblioteca municipal del barri.
- Eixida trimestral a la biblioteca del barri.
- Jugar a "Inventar el final d'un conte".
- Potenciar la literatura de tradició oral: Dites populars, refranys, cançons populars,
- Participar en les Tertúlies sobre contes clàssics (a partir de 5INF amb voluntariat)
- Participar en el concurs literari Sambori (5INF)
- Realitzar Grups Interactius amb voluntariat a partir de 4INF.

5. Avaluació

Una vegada al trimestre valorarem les activitats, metodologia, temporalització, el material utilitzat i el grau d'aprofitament per part dels alumnes així com la participació de les famílies i del voluntariat.

9.2 EDUCACIÓ PRIMÀRIA

I. JUSTIFICACIÓ

La lectura és imprescindible per a l'educació integral dels xiquets. És molt important que el xiquet adquireixca hàbits lectors des de ben xicotet tal i com es posa de manifest en la Llei Orgànica d'Educació 2/2006. Amb eixa finalitat hem fet aquest projecte.

2. OBJECTIUS

- Fomentar els hàbits lectors en els alumnes.
- Estimular la imaginació i fantasia en el xiquet.
- Enriquir el seu vocabulari.
- Afavorir l'expressió i comprensió oral i escrita.
- Fixar l'ortografia de les paraules.
- Augmentar els seus coneixements relacionant els continguts de les lectures amb altres àrees.
- Desenvolupar la capacitat d'observació dels xiquets.
- Afavorir el procés d'estudi.
- Habituar els xiquets al treball en equip.
- Provocar hàbits d'atenció.
- Descobrir la capacitat d'improvisació.
- Gaudir de la bellesa del llenguatge dels textos.
- Millorar de l'autoestima.
- Crear espais dialògics.
- Prevenció i resolució de conflictes.
- Desenvolupar l'esperit crític en l'alumnat.
- Afavorir la inclusivitat i l'atenció a la diversitat.
- Fomentar els valors: responsabilitat, respecte, empatia, amistat, esforç,...
- Afavorir la igualtat de gènere.

3. ACTIVITATS I TEMPORALITZACIÓ

3.1.-Eixida a la biblioteca de Beniopa, Benipeixcar i la Central.

Durant la setmana cultural i en aquelles ocasions que ho sol·licitem per tractar contes, textos nous i d'interès i relacionats amb les assignatures anem a la biblioteca de Beniopa on la bibliotecària ens explica del seu funcionament (normes, carnet, tipus de préstecs, tallers de contacontes...) Després ens conta un conte i sobre aquest fem un col·loqui. Finalment els xiquets fan un dibuix sobre el conte que hem treballat. En acabar a tots els xiquets que encara no tenen carnet de soci se'ls dona un imprés per formalitzar la inscripció.

3.2.- Participació en el premi Sambori.

Cada any el nostre cicle participa en aquest concurs literari amb l'elaboració d'un conte relacionat amb la temàtica que estem treballant al centre. Els alumnes escriuen un conte, trien el que més els agrada i tots participen en la il·lustració d'aquest. En acabar, els alumnes trien el dibuix que més els ha agradat.

3.3- Concurs literari del centre (Dia del Llibre)

Cada any el centre organitza un premi literari i s'aprofita la celebració del dia del llibre per tal de donar els premis al guanyadors. El procés de selecció del conte i de la il·lustració és el mateix que per al premi Sambori.

3.4.- Tallers d'animació a la lectura i comprensió lectora.

3.5.-Tertúlies Literàries dialògiques amb la participació de voluntariat.

3.6.-Grups Interactius amb voluntariat.

3.7.-Tutorització d'alumnat per a preparar les Tertúlies.

3.8.- Aula d'informàtica: llegir contes i realitzar les propostes didàctiques. Activitats diverses de llengua i creació de textos.

3.9.- Dia del llibre Infantil i Juvenil "2 d'abril" i Adult "23 d'abril"
Participació en les activitats programades pel centre.

4) AVALUACIÓ

ASPECTES A VALORAR:

Cada trimestre valorarem la lectura i la comprensió oral i escrita a través de:

1. L'observació directa a l'alumnat.
2. Les proves de comprensió lectora i expressió oral i escrita.
3. Fulls de seguiment de les activitats proposades.
4. La metodologia, a través dels resultats obtinguts en els fulls de seguiment.
5. Les activitats proposades, la metodologia, la temporalització, el material utilitzat i el plaer per la lectura i el grau d'aprofitament per part dels alumnes.

10. TEMPORALITZACIÓ, AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

El document marc elaborat, o pla de foment de la lectura del centre, a partir de la seua aprovació i inclusió en el projecte educatiu del centre, és el referent principal que cada curs guiarà l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacte un altre i s'aprove, amb independència que es puguin introduir les correccions i les millores que es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es facen.

Totes les actuacions arrossegueu com a eix fonament les Actuacions d'Èxit pròpies de les Comunitats d'Aprenentatge basades en una fonamentació científica i que el centre ha anat incorporant en els darrers cursos, tot incloent aquestes actuacions en el PLA DE LA MILLORA DEL CENTRE. La participació de les famílies i resta de voluntariat, les modificacions organitzatives, la constant formació del professorat (PAF) i la formació conjunta amb les famílies, etc queden reflectits en la PGA de cada curs i són motiu de valoració i fer observacions i propostes de millora

Això significa, com és lògic, que les accions que contempla el nostre pla de foment lector, cada curs escolar tindrà la seua reflexió, una temporalització i sera revisat i avaluat en finalitzar el curs –d'acord amb l'Ordre 44/2011, de 7 de juny– però s'inclouen en un context més ampli i progressiu. Avaluació que comportarà el que siga inclosa en la memòria anual general del centre que s'ha d'aprovar pel Claustre i el Consell Escolar. Aquesta memòria reflectirà els aspectes següents:

- a) Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- b) Les activitats exercides en el pla.
- c) La consecució dels objectius proposats.
- d) L'aprofitament dels recursos del centre i la participació dels principals agents.
- e) Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que se'n faça, s'extrauran les conclusions que permeten expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura i PAM, en cas necessari, o per a tenir-les en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent.

Pel que respecta a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

II. DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Tant el document del pla de foment de la lectura del centre com la concreció anual que se'n faça cada curs escolar estaran a disposició de tota la comunitat educativa.

- En el web del centre estaran accessibles els documents actualitzats del pla de foment de la lectura i Actuacions d'Èxit i que hi figure alguna secció en què es done notícia de les activitats més destacables que es facen al llarg del curs.
- Les Comissions proporcionaran al professorat nou els documents del pla i a tot el professorat la concreció anual de les activitats de foment de la lectura acordades per a tot el centre en cada curs escolar.
- Col·laborarà amb el professorat tutor perquè es done la informació més rellevant del pla en les reunions inicials amb els pares i les mares de cada aula.
- Amb la supervisió de l'equip directiu, redactarà notes de premsa i informarà, els mitjans de comunicació locals i comarcals –premsa escrita impresa i digital, ràdio i televisió– de les activitats i dels actes més importants que es facen al centre relacionats amb el foment de la lectura. Aquest aspecte es tractarà especialment amb cura i atenció prioritària, perquè, sens dubte, la repercussió social de les activitats que es facen al centre o d'aquelles en què participa l'alumnat, repercuteix sempre favorablement en la valoració positiva i en l'autoestima de tota la comunitat educativa del centre i, per tant, reforcen la motivació i l'interés per l'aprenentatge.
- Promourà i motivarà el professorat del centre perquè participe en els premis de bones pràctiques de foment de la lectura que es convoquen anualment, tant per institucions públiques com per entitats privades de la Comunitat Valenciana.

12. BIBLIOGRAFIA

SOBRE ANIMACIÓ I COMPRENSIÓ LECTORA

- ALLER MARTÍNEZ, Carlos i al.: *Estrategias lectoras. Juegos que animan a leer*. Alcoi. E. Marfil. Col. Serie Pedagogía. Temas Básicos. 1991.
- ARÀNEGA, Mercè i GASOL TRULLOS, Anna: *Descubrir el placer de la lectura. Lectura y motivación lectora*. Barcelona. Edebé. 2000.
- BALLESTER, Anna: «Animació a la lectura. El plaer d'envoltar-se de paraules que acaronen», dins *Articles de didàctica de la llengua i la literatura*, n. 21. Especial Literatura Juvenil. Barcelona. Editorial Graó. Abril-Maig- Juny de 2000. Pàg. 17-24.
- : *Poemania. Guia pràctica per a fer lectors i lectores de poesia*. Alzira. Fundació Bromera per al Foment de la Lectura. 2009.
- BARÓ, Mònica i MAÑÀ, Teresa: *Formar-se per informar-se*. Barcelona. Rosa Sensat/Edicions 62. 1994.
- BARRIENTOS RUIZ-RUANO, Carmen: *Libro-forum, una técnica de animación a la lectura*. Madrid. Ed. Narcea, S.A. Col. «Apuntes» I.E.P.S. 1986.
- BAUMANN, James F. (ed.): *La comprensión lectora (cómo trabajar la idea principal en el aula)*. Madrid. Editorial Visor. Col. «Aprendizaje». 1990.
- CASAS, Lola i CENTELLAS, Jordi: *Jo llegeixo. Una experiència de biblioteca d'aula a Cicle Mitjà*. Barcelona. Pirene. Col. «Deixeu-los llegir». 1988.
- CASSANY, Daniel -LUNA, Marta i SANZ, Glòria: *Ensenyar llengua*. Barcelona. Ed. Graó. Col «El llapis». 1993.
- COLOMER, Teresa i CAMPS, Anna: *Ensenyar a llegir, ensenyar a comprendre*. Barcelona. Rosa Sensat/Edicions 62. 1991. 1992².
- COOPER, J. David: *Cómo mejorar la comprensión lectora*. Madrid. Editorial Visor. Col. «Aprendizaje». 1990.
- D. A.: *Ajudar a llegir. La formació lectora a primària i secundària*. Barcelona. Ed. Barcanova. 1992.
- DOMENECH, Carmen- MARTÍN ROGERO, Nieves i DELGADO ALMANZA, Mª Cruz: *Animación a la lectura. ¿Cuántos cuentos cuentas tú?*. Madrid. Editorial Popular, S.A. 1994.
- FERNÁNDEZ PAZ, Agustín – LASTRA MURUAIS, Xosé i VÁZQUEZ FREIRE, Miguel: *Animación á lectura*. Vigo. Edicións Xerais de Galicia. 1991.
- FLUIXÀ, Josep Antoni: *Jocs i estratègies d'animació a la lectura*. València. Conselleria d'Educació i Ciència. Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa. Servei d'Ensenyaments en valencià. Materials Didàctics. 1995.
- GAMARRA, Pierre: *Llegir: per què? El llibre i l'infant*. Barcelona. Ed. Pirene. Col. «Deixeu-los llegir». 1987.
- GARCÍA VILAR, Jordi: *Cocolibre. Experiència d'animació a la lectura*. Paiporta. Denes Editorial. 2001.

- GIRBÉS, J. C.: *Llegir per a créixer*. Alzira. Fundació Bromera per al Foment de la Lectura. 2006.
- GÓMEZ DEL MANZANO, Mercedes: *Cómo hacer a un niño lector*. Madrid. Narcea, S.A. 1985. 1986².
- LÓPEZ PALANCO, Glòria i CAMPO ADRIÁN, Mª Elena del: *Estrategias y técnicas de animación lectora*. Madrid. Editorial Escuela Española. 1990.
- MARZAL GARÍA-QUISMONDO, Miguel Ángel: *La biblioteca de centro y la biblioteca de aula*. Madrid. Ed. Castalia. Ministerio de Educación y Ciencia. 1991.
- MONSON, Dianne L. i MCCLENATHAN, DayAnn K. (Comp.): *Crear lectores activos. Propuestas para los padres, maestros y bibliotecarios*. Madrid. Editorial Visor. Col. Aprendizaje. 1989.
- MORENO, Víctor: *El deseo de leer. Propuestas creativas para despertar el gusto por la lectura*. Pamplona. Ed. Pamiela. 1985. 1993².
- PATTE, Geneviève: *¡Dejadles leer! Los niños y las bibliotecas*. Barcelona. Pirene. Col. «Dejadles leer». 1988.
- PENNAC, Daniel: *Com una novel·la*. Barcelona. Ed. Empúries. Col. Biblioteca Universal Empúries. 1992.
- PEONZA, Equipo: *El rumor de la lectura*. Madrid. Anaya. Col. «La Sombra de la Palabra». 2001.
- PÉREZ-RIOJA, José Antonio: *La necesidad y el placer de leer*. Madrid. Editorial Popular, S.A. Ministerio de Cultura. 1988.
- RUEDA, Rafael: *Recrear la lectura. Actividades para perder el miedo a la lectura*. Madrid. Ed. Narcea, S.A. 1994.
- SANTOS BARBA, Ana María: *Cómo trabajar la animación a la lectura en el primer ciclo de Educación Primaria*. Madrid. Ed. Escuela Española. 1994.
- SARTÓ, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Madrid. SM. 1998.
- SECRETARÍA GENERAL DE EDUCACIÓN Y FORMACIÓN PROFESIONAL: *Leer te da más. Guía para padres*. Madrid. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Plan de Fomento de la Lectura.
- SMIT, Carl B. i DAHL, Karin L.: *La enseñanza de la lectoescritura: un enfoque interactivo*. Madrid. Ed. Visor. Ministerio de Educación y Ciencia. Col. «Aprendizaje». 1989.
- SOLÉ, Isabel: *Estrategias de lectura*. Barcelona. ICE de la Universitat de Barcelona. Editorial Graó. Col. «MIE». 1992.

SOBRE BIBLIOTEQUES ESCOLARS

- BARÓ, Mónica, MAÑÀ, Teresa i VELLÓSILLO, Inmaculada: *Bibliotecas escolares, ¿para qué?*. Madrid. Editorial Anaya. Col. «La sombra de la palabra». 2001.
- BARÓ, Mónica i MAÑÀ, Teresa: *Formar-se per informar-se. Propostes per a la integració de la biblioteca a l'escola*. Barcelona. Edicions 62. Col. «Rosa Sensat». 1994.
- CASAS, Lola i CENTELLAS, Jordi: *Jo llegeixo. Una experiència de biblioteca d'aula a Cicle Mitjà*. Barcelona. Editorial Pirene. Col. «Deixeu-los llegir». 1988.
- CENTELLES, Jaume: *La biblioteca, el cor de l'escola*. Barcelona. Edita Associació de Mestres Rosa Sensat. Col. «Premi de Pedagogia». 2005.
- CENTRO DE DOCUMENTACIÓN DEL SERVICIO DE RENOVACIÓN PEDAGÓGICA: *Cómo organizar un biblioteca escolar. Aspectos técnicos y pedagógicos*. Navarra. Edita Gobierno de Navarra. Departamento de Educación y Cultura. Col. «Bibliotecas Escolares». Blitz Serie Azul. 2000.
- CORONAS, Mariano: *La biblioteca escolar. Un espacio para leer, escribir y aprender*. Navarra. Edita Gobierno de Navarra. Departamento de Educación y Cultura. Col. «Bibliotecas Escolares». Blitz en la Escuela. Serie Verde. 2000.
- D. A.: *La nova biblioteca escolar*. Barcelona. Edicions 62. Col. «Llibres a l'abast». 1999.
- D. A.: «Biblioteques escolars». Monogràfic de la revista *Guix*. Barcelona. Editorial Graó / Serveis Pedagògics S. L. Núm. 227. Setembre, 1996.
- D. A.: *La biblioteca un centro-clave de documentación escolar. Organización, dinamización y recursos en Secundaria*. Madrid. Editorial Narcea. 1997.
- ESCARDÓ, Mercè: *La biblioteca, un espacio de convivencia*. Madrid. Editorial Anaya. Col. «La sombra de la palabra». 2003.
- MARZAL GARCÍA-QUISMONDO, Miguel Ángel: *La biblioteca de centro y la biblioteca de aula*. Madrid. Editorial Castalia – Ministerio de Educación y Ciencia. Col. «Biblioteca de Centro». 1991.
- PATTE, Geneviève: *¡Dejadles leer! Los niños y las bibliotecas*. Barcelona, Editorial Pirene. Col. «Dejadles leer». 1988.
- RUEDA, Rafael: *La biblioteca de aula infantil*. Madrid. Editorial Narcea. Col. «Primeros Años». 1995.
- : *Bibliotecas escolares. Guía para el profesorado de Educación Primaria*. Madrid. Editorial Narcea. Col. «Educación Hoy». 1998.
- SEMPERE I BROCH, Joan Vicent: «¿Com ensenyem a llegir i escriure? Un problema que no resolen els mètodes», pp. 9-127, dins *Materials d'aula (I). Professorat. Carpeta roja d'Educació Primària*. València. Edita Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Col. Materials per al desenvolupament curricular. [Aquest text conté un capítol molt interessant sobre biblioteca d'aula: pàg. 51-68].

ESTUDIS SOBRE LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

- BASSA I MARTÍN, Ramon: *Literatura infantil catalana i educació (1939-1995)*. Mallorca. Conselleria de Cultura, Educació i Esports. Direcció General d'Educació. Editorial Moll. 1994.
- BRAVO-VILLASANTE, Carmen: *Historia de la literatura infantil española*. Madrid. Escuela Española. 1985.
- CERVERA, Juan: *La literatura infantil en la educación básica*. Madrid. Cincel. 1984.
- : *Teoría de la literatura infantil*. Bilbao. Universitat de Deusto. Ediciones Mensajero. 1992.
- COLOMER, Teresa: «La literatura infantil y juvenil en España (1939-1990)», dins *La literatura infantil y juvenil d'Angelo Nobile*. Madrid. Ministerio de Educación y Ciencia. Ediciones Morata, S.A. 1992. pp: 138-167.
- : «Una nova literatura per als nous lectors», dins *Ajudar a llegir. La formació lectora a primària i secundària*. Barcelona. Barcanova. 1992. Pàg.: 105-127.
- : *La formació del lector literari*. Barcelona. Barcanova. 1998.
- : *Introducción a la literatura infantil i juvenil*. Madrid. Editorial Síntesis. 1999.
- (editora): *La literatura infantil i juvenil catalana: un segle de canvis*. Barcelona. Institut de Ciències de l'Educació. 2002.
- (editora): *Siete llaves para valorar las historias infantiles*. Salamanca. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. 2002.
- D. A.: *La literatura infantil. Conferencias impartidas en el Curso de Verano «Literatura infantil: teoría, crítica e investigación»*, celebrado en Cuenca en julio de 1989. Coordinadors Pedro Cerrillo i Jaime Padrino. Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha. 1990.
- D. A.: «La literatura infantil i juvenil», monogràfic coordinat per Anna Díaz-Plaja Taboada, dins *Temps d'educació. Revista de la Divisió de Ciències de l'Educació*. Barcelona. Universitat de Barcelona. 2n semestre 1994.
- D. A.: *Literatura para cambiar el siglo*. Salamanca. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. 1999.
- D. A.: *De la narrativa oral a la literatura per a infants. La invenció d'una tradició literària*. Gemma Lluch (Ed.). Alzira. Edicions Bromera. 2000.
- D. A.: «Literatura juvenil», monogràfic dins *Artículos de Didáctica de la Lengua i de la Literatura*, núm. 21. Barcelona. Editorial Graó. Abril/ Maig/Juny 2000.
- GARCÍA PADRINO, Jaime: *Libros y literatura para niños en la España contemporánea*. Madrid. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. Col. «Biblioteca del Libro». 1992.
- GARRALÓN, Ana: *Historia portátil de la literatura infantil*. Madrid. Anaya. Col. «La Sombra de la Palabra». 2001.
- HOBLIMANN, Bettina: *Tres siglos de literatura infantil europea*. Barcelona. Juventud. 1968.
- JANER MANILA, Gabriel: *La literatura infantil*. Ciutat de Mallorca. I.C.E. Embat. 1979.
- : *Literatura infantil i experiència cognitiva*. Barcelona. Pirène. Col. «Deixem-los llegir». 1995.
- LLUCH, Gemma: *El lector model en la narrativa per a infants i joves*. Barcelona/Castelló/València. Universitat Autònoma de Barcelona. Universitat Jaume I. Universitat de València. Col. «Aldea Global». 1998.

- NOBILE, Angelo: *Literatura infantil y juvenil. La infancia y sus libros en la civilización tecnológica*. Madrid. Ministerio de Educación y Ciencia. Ediciones Morata. S.A. 1992.
- PETRINI, Enzo: *Estudio de la literatura juvenil*. Madrid. Rialp. 1981.
- PONSODA SANMARTÍN, Joan J: «Literatura infantil. Lectura i educació», dins *La Rella*, núm. 7. Elx. Excm. Ajuntament d'Elx. Maig 1989. Pàg.: 47-59.
- ROUSSEAU, René-Lucien: *La otra cara de los cuentos*. Girona. Tikal Ediciones. 1994.
- ROVIRA, Teresa: «La literatura infantil i juvenil». Apèndix a *Història de la literatura catalana*, (Riquer/Comas/Molas). Volum. II. Barcelona. Ariel. 1988. Pàg.: 421-471.
- SÁNCHEZ CORRAL, Luis: *Literatura infantil y lenguaje literario*. Barcelona. Paidós. Papeles de Pedagogía. 1995.
- SAVATER, Fernando: *La infancia recuperada*. Madrid. Taurus Ediciones. 1986.
- VALDRIU I LLINÀS, Caterina: *Història de la literatura infantil i juvenil catalana*. Barcelona. Pirene. Col. «Deixeu-los llegir». 1994.

COMUNITATS D'APRENENTATGE

- AUBERT, A ; FLECHA, A ; GARCÍA, C ; FLECHA, R ; RACIONERO, S. (2008). ***Aprendizaje dialógico en la Sociedad de la Información***. Barcelona: Hipatia
- FLECHA, R. (1997). *Compartiendo palabras: el aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: Paidós. Libro especialmente adecuado para profundizar en la teoría y la práctica de las tertulias literarias dialógicas.
- GÓMEZ, J. (2004). *El amor en la sociedad del riesgo*. Barcelona: El Roure Ciencia.
- SOLER, M. (2003). *Lectura dialógica. La comunidad como entorno alfabetizador*. a Soler, M. & Teberosky, A. (comp). Contextos de Alfabetización inicial, pp. 47-63. Barcelona: Horsori.
- ELBOJ, Carmen; Oliver Pérez, Esther *Las comunidades de aprendizaje: Un modelo de educación dialógica en la sociedad del conocimiento*

ESTUDIS I ARTICLES D'INFORMACIÓ SOBRE LIJ VALENCIANA

- D. A.: *La literatura infantil i juvenil valenciana. Elements per a un programa de lectura als centres*. València. Conselleria d'Educació i Ciència. Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa. Servei d'Ensenyaments en València. 1993.
- D. A.: *Teoria i pràctica al voltant de la literatura per a infants i joves*. Recopilació del I, II i III Seminaris de literatura infantil a càrrec de Carles García i Gemma Lluch. València. Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Col. Homenatges. 1990.

- FLUIXÀ VIVAS, Josep Antoni: "Comunidad Valenciana: afianzamiento", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 59. Barcelona. Fontalba. Març 1994. Pàg.: 22-28.
- : "Comunidad Valenciana: crisis y renovación" dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 76. Barcelona. Fontalba. Noviembre 1995. Pàg.: 22-30.
- : "Comunitat Valenciana: a l'expectativa", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 86. Barcelona. Torre de Papel. Setembre 1996. Pàg.: 38-42.
- : "Comunitat Valenciana: prudència i continuïtat", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 98. Barcelona. Torre de Papel. Octubre 1997. Pàg.: 36-40.
- : "Comunitat Valenciana: una literatura en marxa", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 108. Barcelona. Torre de Papel. Setembre 1998. Pàg.: 38-43.
- : "Comunitat Valenciana: estabilitat i projectes", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 120. Barcelona. Torre de Papel. Octubre 1999. Pàg.: 37-43.
- : "Comunitat Valenciana: tenacitat i imaginació", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 131. Barcelona. Torre de Papel. Octubre 2000. Pàg.: 37-42.
- : "Comunitat Valenciana: indicis de renovació", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 142. Barcelona. Torre de Papel. Octubre de 2001. Pàg.: 32-38.
- : "Comunitat Valenciana: en el debat i la reflexió", dins «Panorama de actualidad» *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 153. Barcelona. Torre de Papel. Octubre de 2002. Pàg.: 39-45.
- : "Panorama actual de la narrativa infantil y juvenil en el País Valenciano", dins de *Narrativa e promoción da lectura no mundo das novas tecnoloxías*, Pàg. 157-168. Edita Xunta de Galicia. Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo. Santiago de Compostela, 2002.
- : "Comunitat Valenciana: varietat i renovació", dins «Panorama de actualidad» *Clij. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 164. Barcelona. Torre de Papel. Octubre, 2003. Pàg. 37-43.
- : "Comunitat Valenciana: competitivitat i diversitat", dins «Panorama de actualidad» *Clij. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 175. Barcelona. Torre de Papel. Octubre, 2004. Pàg. 38-41.
- : "Panorama de la narrativa infantil i juvenil en valencià", dins de *100 micalets i un rastre de col·leccions*, D. A., Pàg. 9-29. Edicions Bromera. Alzira, 2004.
- : "El Micalet Galàctic: una col·lecció centenària", dins de *100 micalets i un rastre de col·leccions*, D. A., Pàg. 45-50. Edicions Bromera. Alzira, 2004.
- LANUZA, Empar de i PÉREZ MORAGON, Francesc: «La literatura infantil al País Valencià (19930-1982)», dins *L'Espill*, núm. 16. València. Tres Quatre. 1982. Pàg.: 45-56.
- i LLABATA, Teresa: «Panorama de la LIJ en la Comunidad Valenciana», *CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil*, núm. 48. Barcelona. Fontalba. Març 1993. Pàg.: 8-22.

SANSANO, Biel (director): *Diccionari de la literatura valenciana (1968-2000)*. Alacant. Institut Alacantí de Cultura Juan Gil-Albert. 2001.

RELACIONADA AMB LA PRODUCCIÓ ESCRITA

- AGÜERA, Isabel: *Curso de creatividad y lenguaje*. Madrid. Narcea Ediciones. 1990.
- BADIA, Dolors, VILA, Núria i VILÀ, Monserrat: *Contes per fer i refer. Recursos per a la creativitat*. Barcelona. Editorial Graó. Col. «Guix». 1985.
- : *Jocs de ploma. Propostes per a l'expressió escrita*. Barcelona. Editorial Graó. Col. «Punt i Seguit». 1988.
- BADIA, Dolors i VILÀ, Monserrat: *Jocs d'expressió oral i escrita*. Barcelona. Eumo Editorial. 1984.
- CAMPO VILLEGAS, Gabriel: *Aprender a escribir literariamente*. Madrid. Editorial CCS. 1999.
- CASSANY, Daniel: *La cuina de l'escriptura*. Barcelona. Empúries. Col. «Les Naus d'Empúries». 1993.
- : *Reparar la escritura. Didáctica de la corrección de lo escrito*. Barcelona. Editorial Graó. Col. «Biblioteca de Aula». 1993.
- , LUNA, Marta i SANZ, Glòria: *44 exercicis per a un curs d'expressió escrita*. Barcelona. Editorial Graó. Col. «Instruments Guix». 1991.
- : *Construir l'escriptura*. Barcelona. Editorial Empúries. Col. «Aula d'Empúries». 1999.
- COR, M. Pilar: *Escriure bé*. Barcelona. Edicions 62. Col. Llibres a l'Abast. 1996.
- D. A.: *Tractament de textos a l'aula*. València. Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. Col. «Materials Didàctics». 1996.
- DELMIRO COTO, Benigno: *La escritura creativa en las aulas. En torno a los talleres literarios*. Barcelona. Editorial Graó. 2002.
- DÍEZ DE ULZURRUN PAUSAS, Ascen (coord.): *L'aprenentatge de la lectoescriptura des d'una perspectiva constructivista. Vol. 1*. Barcelona. Editorial Graó. 1998.
- : *L'aprenentatge de la lectoescriptura des d'una perspectiva constructivista. Vol. 2*. Barcelona. Editorial Graó. 1998.
- GÓMEZ PALACIOS, José Joaquín: *Taller de narraciones. Mitos, leyendas y poemas*. Madrid. Editorial CCS. 1999³.
- JOLIBERT, Josette (Coord.): *Formar infants productors de textos*. Barcelona. Editorial Graó. Col. «Punt i Seguit». 1992.
- KOHAN, Silvia Adela: *Consignas para un joven escritor. Introducción a la narración literaria*. Barcelona. Ediciones Octaedro. 1992.
- RODARI, Gianni: *Gramática de la fantasía. Introducción al arte de inventar historias*. Barcelona. Argos Vergara. 1983.
- : *Exercicis de fantasía*. Barcelona. Aliorna. 1987.
- SIMÓ, Maria Josep: *Narrar i descriure*. Barcelona. Edicions La Magrana. 1998.
- TEBEROSKY, Anna: *Psicopedagogia del llenguatge escrit*. Barcelona. Publicacions de l'Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona. 1991.
- VILÀ, Núria (coord.): *Tècniques d'expressió escrita. Cicles Inicial i Mitjà*. Barcelona. A.A.P.S.A. Rosa Sensat. 1987.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

Biblioteca y educación

Revista mensual en castellà editada per TILDE Servicios Editoriales S.A., en col·laboració amb l'*Asociación Biblioteca y educación*. Ofereix una informació àmplia sobre documentació i recursos didàctics vàlids per a l'organització i l'explotació de les biblioteques públiques i escolars. Però també publica nombrosos articles sobre literatura infantil i juvenil, animació lectora i monogràfics sobre temàtiques actuals.

CLIJ. Cuadernos de literatura infantil y juvenil

Revista en castellà publicada per l'editorial Torre de Papel S.L. És una publicació dedicada completament a la literatura infantil i juvenil amb articles periòdics sobre la situació panoràmica del sector en totes les llengües de l'Estat espanyol, informació de novetats, entrevistes a autors i il·lustradors, estudis sobre els clàssics universals, etc. Però, a més a més, convé destacar l'atenció que la revista dedica a l'animació lectora amb la publicació de nombrosos articles teòrics i pràctics sobre el tema.

Faristol

Revista mensual editada en català pel Consell Català del Llibre per a Infants, adherit a L'*International Board on Books for Young People* (IBBY), mitjançant la col·laboració de l'*Organización Española para el Libro Infantil* (OEPLI).

Cada número desenvolupa un tema central monogràfic relacionat amb la literatura infantil i juvenil, però, a més, hi ha altres seccions informatives que presenten diferents associacions professionals, escriptors i il·lustradors, temes d'actualitat (fires de Bolonya, Frankfurt, Dia Internacional del Llibre Infantil, etc.) i ressenyes de les darreres novetats.

Primeras noticias: literatura infantil y juvenil

Revista editada en castellà per FIN Ediciones S.A. Redacció i administració delegada en *Asociación de Prensa Juvenil*. Forma part d'un dels quatre quaderns que publica la revista d'informació general per a adolescents homònima i que es pot adquirir de forma independent.

El quadern de literatura infantil i juvenil recull notícies, opinions, experiències d'animació a la lectura, entrevistes i novetats bibliogràfiques.

WEBS

D'INSTITUCIONS I D'ENTITATS QUE TENEN COM A OBJECTIU EL FOMENT DE LA LECTURA

www.fundaciobromera.org

www.animalec.com

www.uclm.es/cepli

<http://planlectura.educ.ar/>

[http://www.fundacionbertelsmann.org/cps/rde/xchg/SID-2D125394-](http://www.fundacionbertelsmann.org/cps/rde/xchg/SID-2D125394-428F24C1/fundacion/hs.xsl/270.htm#top)

[428F24C1/fundacion/hs.xsl/270.htm#top](http://www.fundacionbertelsmann.org/cps/rde/xchg/SID-2D125394-428F24C1/fundacion/hs.xsl/270.htm#top)

<http://www.fundacionsr.es/>

www.poemitas.com/cosicosas.htm

www.sol-e.com

www.uoc.edu/lletra/tematica/liteinfantil/index.html

http://www.xtec.cat/recursos/lit_inf/

www.leerenfamilia.com

www.oepli.org

(ANILIJ) www.webs.uvigo.es/h04/webani/#sede

www.amigosdelibro.com

<http://www.pangea.org/rsensat/>

<http://www.clijcat.cat/>

<http://bib.cervantesvirtual.com/seccion/bibinfantil/>

<http://www.ibby.org/>

<http://www.unamardecontes.org/>

<http://darabuccatala.wordpress.com/>

<http://darabuc.wordpress.com/>

<http://www.catedu.es/bibliotecasescolaresaragon/>

<http://leer.es/>

REVISTES ESPECIALITZADES EN LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

<http://www.imaginaria.com.ar/>

www.revistaclij.com

www.cuatrogatos.org

<http://revistababar.com/wp/>